ការប៉ាន់ប្រមាណបុគ្គលដែលមានជំងឺផ្លូវចិត្ត

Assess Person with Mental Illness

Present by Keo Somony PhD student.

គោលបំណងនៃមេរៀន Objective of the lesson

១.ពន្យល់ពីលក្ខណៈសម្បត្តិដែលអាចធ្វើជាអ្នកពិនិត្យជំងឺផ្លូវចិត្ត

២.រៀបរាប់ពីរបៀបសម្គាល់មនុស្សដែលមានជំងឺផ្លូវចិត្ត

៣.រៀបរាប់ពីសំណួរដែលគប្បីត្រូវសួរទៅមនុស្សដែលមានជំងឺផ្លូវចិត្ត

៤.រៀបរាប់ពីកម្រងសំណួរ និង រោគសញ្ញា ដើម្បីកំណត់រោគវិនិច្ឆ័យជំងឺផ្លូវចិត្ត

គោលបំណងនៃមេរៀន (ត)

៥. រៀបរាប់ពីសំណួរដែលត្រូវសួរក្នុងពេលសំភាសន៍
៦. រៀបរាប់ពីការសំភាសន៍
៧. រៀបរាប់ពីស្ថានភាពពិសេសក្នុងការប៉ាន់ប្រមាណ

វត្ថុបំណងទី១

ពន្យល់ពីលក្ខណៈសម្បត្តិដែលអាចធ្វើជាអ្នកពិនិត្យជំងឺផ្លូវចិត្ត

សំណួរ

តើយើងអាចពិនិត្យមនុស្សម្នាក់ដែលមានជំងឺផ្លូវចិត្តបានដែរឬទេ?

អាចពិនិត្យមនុស្សដែលមានជំងឺផ្លូវចិត្តបានដោយៈ

- ការប៉ាន់ប្រមាណអ្នកជំងឺផ្លូវចិត្តវាមិនចាំបាច់ធ្វើដោយអ្នកឯកទេសទេ
- ត្រូវមានក្តីករុណ ការអាណិតអាសូរ

អ្នកអាចពិនិត្យមនុស្សដែលមានជំងឺផ្លូវចិត្តបាន (ត)

- ត្រូវមានជំនាញក្នុងការស្តាប់ដោយប្រុងប្រយ័ត្ន

អារម្មណ៍បុគ្គលិកសុខាភិបាលពេលពិនិត្យអ្នកជំងឺផ្លូវចិត្ត

- ភ័យខ្លាចអ្នកជំងឺវាយដុំមកលើខ្លួន
- ខ្ពើមរអើមអ្នកជំងឺដោយគាត់គ្នានអនាម័យ
- នឿយណាយដោយចំណាយពេលយូរ

អារម្មណ៍បុគ្គលិកសុខាភិបាលពេលពិនិត្យអ្នកជំងឺផ្លូវចិត្ត (ត)

- មើលទៅគួរអោយអស់សំណើច ចំពោះ អាកប្បកិរិយាប្លែកៗរបស់អ្នកជំងឺ
- ខឹងដោយសារខាតពេល ពីព្រោះពិនិត្យទៅរកមិនឃើញមានជំងឺអ្វីមួយពិតប្រាកដ

អារម្មណ៍បុគ្គលិកសុខាភិបាលពេលពិនិត្យអ្នកជំងឺផ្លូវចិត្ត(ត)

- ជាការសំខាន់អ្នកពិនិត្យត្រូវមានពេលគ្រប់គ្រាន់ជាមួយអ្នកជំងឺ
- វាធ្វើអោយមានការលំបាកដល់អ្នកធ្វើការប៉ាន់ប្រមាណនៅវិញ
- អាចធ្វើអោយប៉ះពាល់ភាពសុខស្រួលរបស់អ្នកជំងឺ
- អ្នកជំងឺ នឹងមិនចង់និយាយពីអារម្មណ៍របស់ខ្លួន

តើអ្នកមានពេលពិនិត្យអ្នកជំងឺផ្លូវចិត្តដែរឬទេ?

- អាចសន្សំពេលទៅថ្ងៃក្រោយ
- បុគ្គលិកសុខាភិបាលមួយចំនួនពុំដឹងថាគាត់មានជំងឺផ្លូវចិត្តទេ
- ផ្តល់ថ្នាំតាមរោគសញ្ញាដែលអ្នកជំងឺបានត្អូញត្អែរតែប៉ុណ្ណោះ
- អ្នកជំងឺនឹងវិលមកជួបអ្នកម្តងទៀត

វត្ថុបំណងទី២

រៀបរាប់របៀបសម្គាល់មនុស្សដែលមានជំងឺផ្លូវចិត្ត ?

តើអ្នកណាដែលមានជំងឺផ្លូវចិត្ត?

- វាកើតមានគ្រប់គ្នា
- មនុស្សឈឺជំងឺផ្លូវចិត្ត មានអាកប្បកិរិយា និងការនិយាយស្ដីមិនខុសពីអ្នកជំងឺរាងកាយទេ
- អ្នកជំនាញត្រូវប្រើសំណួរមួយចំនួនដើម្បីកំណត់ថាបុគ្គលនោះមានជំងឺផ្លូវចិត្ត

តើអ្នកណាដែលមានជំងឺផ្លូវចិត្ត?

មានវិធីសាស្ត្រពីរយ៉ាងក្នុងការវិភាគអ្នកជំងឺនៅកន្លែងគ្លីនិក៖

១.ការសង្កេតទៅលើប្រភេទជំងឺមួយចំនួន ដែលជាការស្តែងឡើង ជាសញ្ញាពិតប្រាកដនៃជំងឺផ្លូវចិត្ត (តារាង២.១)

២.សួរនូវសំណួរមួយចំនួន ដែលជួយតម្រង់ទៅរកជំងឺផ្លូវចិត្ត ដែលកើតមានញឹកញាប់(តារាង២.២)

(តារាង២.១) លក្ខណៈបង្ហាញមួយចំនួនដែលគិតថា ជាជំងឺផ្លូវចិត្ត

- កាលណាបុគ្គលត្អូញត្អែរពីបញ្ហាផ្លូវចិត្តត្រង់ៗដូចជាការ ធ្លាក់ទឹកចិត្ត ឬបញ្ហាញៀនស្រា
- កាលណាបុគ្គលមានការសង្ស័យទាក់ទងនឹង អបិយជំនឿនានាដែលមិនសមហេតុផល
- កាលណាបុគ្គលមានមូលហេតុជាកលាក់នៃជំងឺផ្លូវចិត្តដូចជាការផឹកស្រាឬមានអំពើហឹង្សាក្នុងគ្រួសារ

(តារាង២.១)លក្ខណៈបង្ហាញមួយចំនួនដែលគិតថាជាជំងឺផ្លូវចិត្ត (ត)

- កាលណាបុគ្គលនោះមានទំនាក់ទំនងមិនល្អរវាងប្ដីប្រពន្ធ និងមានបញ្ហាផ្លូវភេទ
- កាលណាបុគ្គលនោះ មានបញ្ហាក្នុងជីវិតដូចជាគ្មានការងារធ្វើ ឬ ការស្លាប់មិត្តជិតស្និទ្ធ

(តារាង២.១) លក្ខណៈបង្ហាញមួយចំនួន ដែលគិតថាជាជំងឺផ្លូវចិត្ត (ត)

- មានការត្អូញត្អែរពីបញ្ហារាងកាយជាច្រើន (លើសពី៣)ដែលមិនសមនឹងជំងឺរាងកាយណាមួយ
- កាលណាបុគ្គលនោះ ឬគ្រួសារធ្លាប់មានជំងឺផ្លូវចិត្ត

Sexual Response Cycle

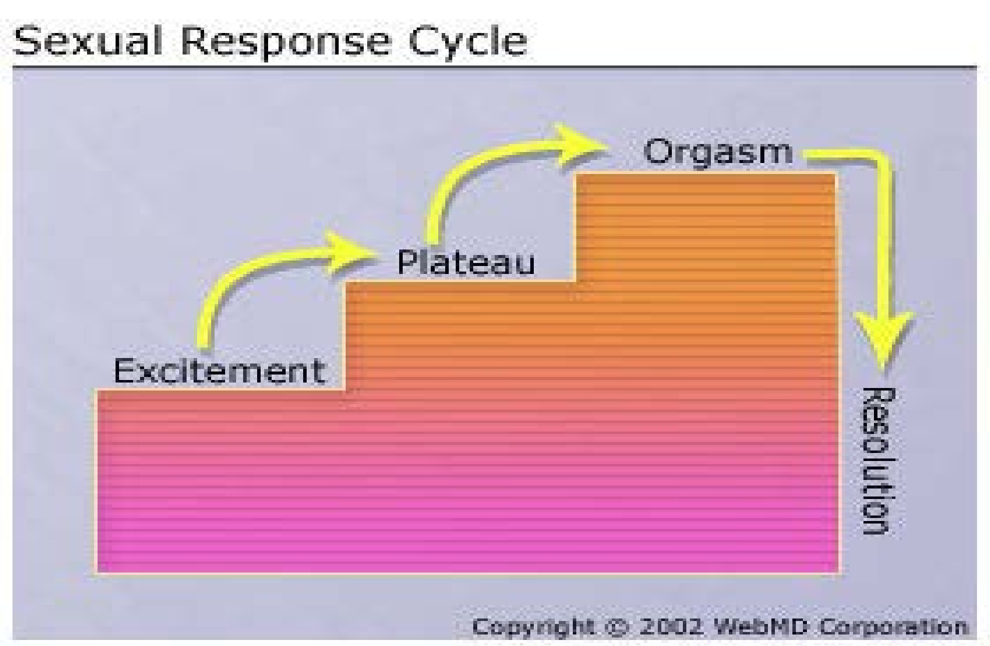

(តារាង២.២) សំណួរល្អៗ Golden Questions សម្រាប់សង្កេតរកអ្នកជំងឺផ្លូវចិត្តនៅកន្លែងពិនិត្យជំងឺទូទៅ

- តើអ្នកមានបញ្ហាដេកមិនលក់នៅពេលយប់ដែរឬទេ?
- តើអ្នកមានអារម្មណ៍ថាបាត់បង់ការចាប់អារម្មណ៍ចំពោះការងារឬសកម្មភាពប្រចាំថ្ងៃដែរឬទេ?
- តើថ្មីៗនេះអ្នកមានអារម្មណ៍ក្រៀមក្រំឬមិនសប្បាយចិត្តមែនឬទេ?

(តារាង២.២)សំណួរល្អៗ Golden Questions សម្រាប់ សង្កេតរកអ្នកជំងឺផ្លូវចិត្តនៅកន្លែងពិនិត្យជំងឺទូទៅ(ត)

- តើអ្នកមានអារម្មណ៍ភ័យខ្លាចចំពោះអ្វីៗគ្រប់រឿងដែរឬទេ?
- តើថ្មីៗនេះអ្នកព្រួយចិត្តអំពីការផឹកស្រាច្រើនដែរឬទេ?
- តើថ្មីៗនេះអ្នកបានចំណាយប្រាក់កាស់និងពេលវេលាអស់ប៉ុន្មានទៅលើស្រា?

សំណួរល្អ(មាស) Golden Questions (cont)

ប្រសិនជាចំលើយនីមួយៗ បាទ ឬ ចាស នោះ ត្រូវសួរលំអិតបន្ថែមដើម្បីកំណត់រករោគវិនិច្ឆ័យ

វគ្គបំណងទី៣

រៀបរាប់ពីសំណួរដែលត្រូវសួរ
មនុស្សដែលមានជំងឺផ្លូវចិត្ត

សំណួរ

តើសំណួរអ្វីខ្លះដែលត្រូវសួរទៅមនុស្សដែលមានជំងឺផ្លូវចិត្ត?

ព័ត៌មានពប្រភេទ ដែលត្រូវសួរដើម្បីកំណត់បញ្ហា

ប្រភេទព័ត៌មានទី១ ៖

- អាយុ
- អាស័យដ្ឋានរបស់ក្រុមគ្រួសារ
- ការងាររបស់មុនស្សដែលមកពិគ្រោះជាមួយអ្នក

ព័ត៌មាន៣ប្រភេទដែលត្រូវសួរ ដើម្បីកំណត់បញ្ហា(ត)

ប្រភេទព័ត៌មានទី២ ៖

អ្នកជំងឺផ្ទាល់ ៖ គួរចាប់ផ្តើមសួរគាត់ដោយការរកឃើញរោគសញ្ញា

ឧទាហរណ៍៖ តើរោគសញ្ញានោះចាប់ផ្តើមតាំងពីពេលណា?តើវាប៉ះពាល់ដល់ជីវិតរស់នៅរបស់អ្នកយ៉ាងដូចម្តេច?

- Information about the illness itself should begin with finding out about the symptoms ,for example how long they have been present and how long they affect the person’s life.

ព័ត៌មានពប្រភេទដែលត្រូវសួរដើម្បីកំណត់បញ្ហា(ត)

ប្រភេទព័ត៌មានទី៣ ៖

សួរពីស្ថានភាពសង្គមរបស់អ្នកជំងឺ រួមបញ្ចូល អ្នកណាដែលកំពុងរស់នៅជាមួយ ហើយអ្នកណាជាមនុស្សសំខាន់ដែលគាំទ្រនៅក្នុងសង្គមគ្រួសារនោះ ។

then you should ask about person’s social situation. this should include who the person living with and who are the main source of social support.

ព័ត៌មានផ្សេងៗទៀតដែលត្រូវ ប្រមូលកត់ត្រា

- តើបុគ្គលធ្លាប់មានជំងឺផ្លូវចិត្តដែរឬទេ?បើធ្លាប់សួរវេជ្ជបញ្ជានិងកំណត់ហេតុនៃការព្យាបាលពីមុន។
- ប្រវត្តិពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាផ្លូវចិត្ត ដូចជាធ្លាប់របួសក្បាល
- ធ្លាប់មានព្រឹត្តិការណ៍ធំៗក្នុងជីវិត
- អ្នកផ្គត់ផ្គង់

ព័ត៌មានផ្សេងៗដែលត្រូវប្រមូល (ត)

- ភេទ
- អាយុ
- មុខរបរ
- ស្ថានភាពអាពាហ៍ពិពាហ៍

ព័ត៌មានដែលត្រូវប្រមូលចំពោះបុគ្គលដែលសង្ស័យថា មានជំងឺផ្លូវចិត្ត

ប្រវត្តិនៃការត្អូញត្អែរនាពេលថ្មីៗ៖

- តើបញ្ហានោះកើតមានយ៉ាងដូចម្តេច?
- តាំងពីពេលណាមក?
- ហេតុអ្វីបានជាវាកើតឡើង?
- តើវាធ្ងន់ធ្ងរទេ?
- តើបុគ្គលយល់យ៉ាងណាអំពីជំងឺរបស់គាត់

ព័ត៌មានដែលត្រូវប្រមូលចំពោះបុគ្គលដែលសង្ស័យថា មានជំងឺផ្លូវចិត្ត

What to ask a person with a probable mental illness

ទម្រង់ (Form) ជាគម្រូមួយនៃការសំភាសន៍ ត្រូវបានគេប្រើសម្រាប់បំពេញព័ត៌មានអ្នកជំងឺដែលជាលទ្ធផលនៃការពិនិត្យជំងឺ

A standard form of interview can be used for people who, as a result of the screening process

វគ្គបំណងទី៤

រៀបរាប់អំពីកម្រងសំណួរនិងរោគសញ្ញាដើម្បីកំណត់រោគវិនិច្ឆ័យជំងឺផ្លូវចិត្ត

កម្រងសំណួរ Questionnaire

មានកម្រងសំណួរពាប្រភេទដែល

គេប្រើ ដើម្បីកំណត់រោគវិនិច្ឆ័យជំងឺផ្លូវចិត្ត

កម្រងសំណួរពាក្យប្រភេទ

១.ការកំណត់រោគវិនិច្ឆ័យជំងឺផ្លូវចិត្តដែលកើតមានញឹកញាប់

២.ការកំណត់រោគវិនិច្ឆ័យជំងឺផ្លូវចិត្តធ្ងន់ធ្ងរ

៣.កំណត់រោគវិនិច្ឆ័យការញៀនសុរាឬគ្រឿងញៀន

១.កំណត់រោគវិនិច្ឆ័យជំងឺផ្លូវចិត្តដែលកើតញឹកញាប់

បុគ្គលត្រូវមានរោគសញ្ញា(សំខាន់មួយ)ក្នុងចំណោមរោគសញ្ញា(សំខាន់បី)ដូចខាងក្រោម ក្នុងរយៈពេលយ៉ាងតិច២អាទិត្យ៖

- មានអារម្មណ៍ក្រៀមក្រំ
- គ្មានការចាប់អារម្មណ៍សកម្មភាពប្រចាំថ្ងៃ
- មានអារម្មណ៍ តានតឹងជ្រួលច្របល់ ឬព្រួយចិត្តច្រើន

រោគសញ្ញាសំខាន់បីនេះ ទាក់ទងនឹង

- ជំងឺធ្លាក់ទឹកចិត្ត
- ជំងឺថប់បារម្ភ

ដែលពួកវាច្រើនកើតមានញឹកញាប់

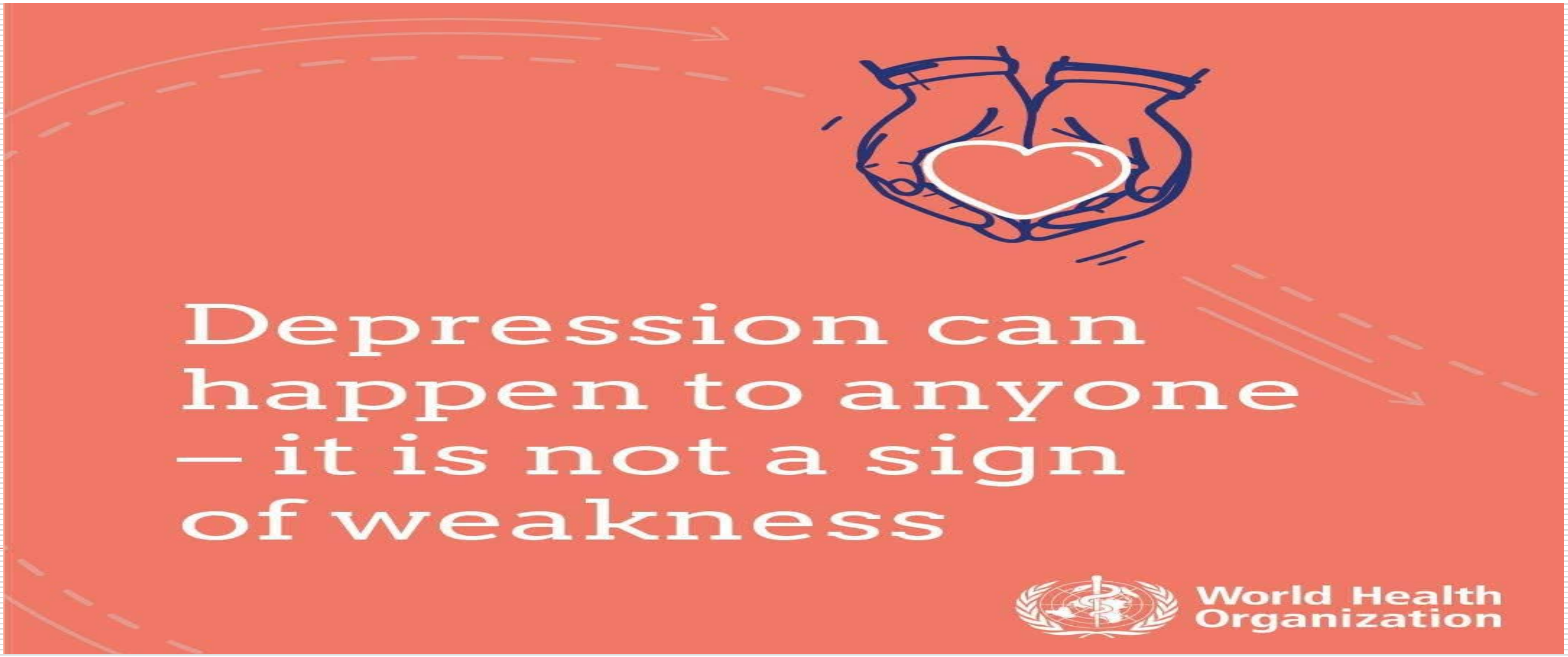

កំណត់រោគវិនិច្ឆ័យជំងឺផ្លូវចិត្តដែលកើតញឹកញាប់(ត)

នៅពេលមានរោគសញ្ញាដូចខាងលើ ត្រូវបន្តសួររករោគសញ្ញាបន្ថែមទៀត៖

- ការរំខានការដេក(ប្រែប្រួលដំណេក)
- ហត់នឿយ អស់កំលាំង
- បាត់បង់រសជាតិអាហារ(មិនសូវឃ្លានអាហារ)
- ពិបាកក្នុងការផ្តង់អារម្មណ៍

ការរំខានការដេក(ប្រែប្រួលដំណេក)

- Difficulty in falling asleep
- Midnight wake up
- Early morning wake up

រោគសញ្ញាត្រូវរកបន្តទៀត

មានគំនិតចង់ធ្វើអត្តឃាត

5:31 LTE

គួរឲ្យសោកស្តាយដែលបងប្រុសម្នាក់រត់កង់បីបានធ្វើ
អត្តឃាតដោយចងករសម្លាញ់ខ្លួនជាមួយកង់បីរបស់គាត់
ក្រោយពីបានស៊ើបសួរពត៌មានពីប្រពន្ធបានប្រាប់ថា
មូលហេតុ មានជំងឺប្រចាំកាយផង មានជាប់បំណុលគេផង
ដែលបង្ខំចិត្តធ្វើបែបនេះ ! សូមផ្ញើសារដល់បងប្អូនដែល
ប្រកបរបររកស៊ីដូចគ្នា មេត្តាគិតអោយបានល្អិតល្អន់ បញ្ហា
មានគ្រប់គ្នា យើងទៅបានសុខហើយ តែបន្សល់បន្ទុក
កាន់តែធ្ងន់ធ្ងរដល់អ្នកដែលរស់នៅគឺប្រពន្ធនិងកូន
01/05/2025 ។ល។

រោគសញ្ញាត្រូវរកបន្តទៀត (ត)

- ញ័រទ្រូង(បេះដូងដើរញាប់)វិលមុខ
- ឈឺចាប់សព្វរាងកាយ

២.ការកំណត់រោគវិនិច្ឆ័យជំងឺផ្លូវចិត្តធ្ងន់ធ្ងរ

បុគ្គលត្រូវមានសញ្ញាយ៉ាងតិច២ក្នុងចំណោម
រោគសញ្ញាដូចខាងក្រោម៖

ជឿទៅលើអ្វីដែលមិនមានពិត៖

គាត់ជឿថាគំនិតរបស់គាត់ត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយកំលាំងខាងក្រៅ ឬជឿថាមានមនុស្សកំពុងតែព្យាយាមដាក់ថ្នាំបំពុលគាត់ (Delusion)

ការកំណត់រោគវិនិច្ឆ័យជំងឺផ្លូវចិត្តធ្ងន់ធ្ងរ(ត)

- ស្តាប់ឮឬមើលឃើញអ្វីដែលអ្នកផ្សេងស្តាប់មិនឮមើលមិនឃើញ(Hallucination)ជារឿយៗមានការភ័យខ្លាច
- ជ្រួលច្របល់និងរសាប់រសល់ឬដកខ្លួនចេញពីគេ
- បាត់បង់ការចាប់អារម្មណ៍ឬគ្មានអារម្មណ៍(Empty mood)

ការកំណត់រោគវិនិច្ឆ័យជំងឺផ្លូវចិត្តធ្ងន់ធ្ងរ(ត)

រោគសញ្ញាកើតក្រោមមួយខែ

→ Acute psychosis

រោគសញ្ញាលើសពីមួយខែ

→ Schizophrenia

Normal and Abnormal brain in Schizophrenia

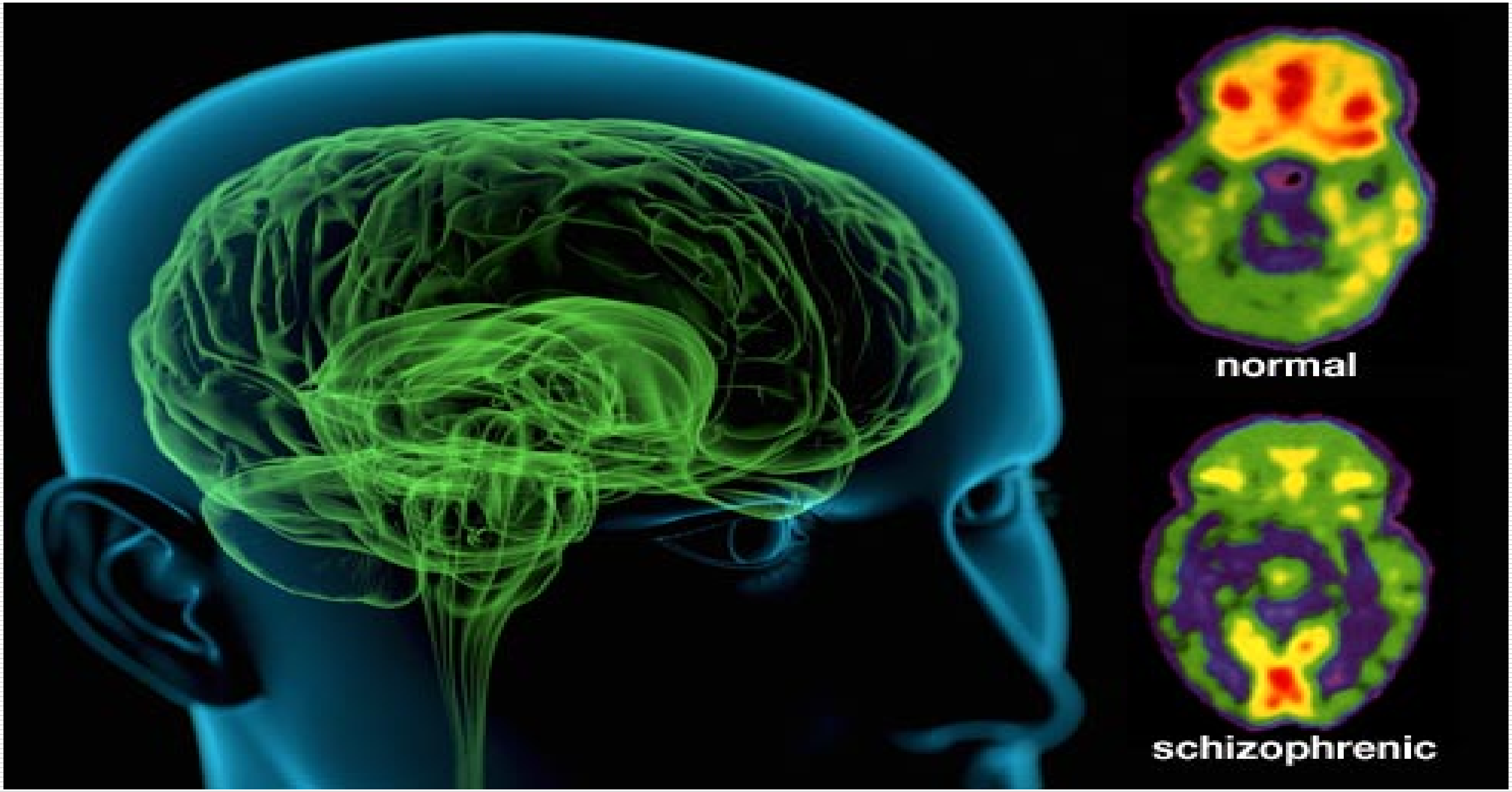

ការកំណត់រោគវិនិច្ឆ័យជំងឺផ្លូវចិត្តធ្ងន់ធ្ងរ(ត)

ប្រសិនអ្នកជំងឺធ្លាប់មានប្រវត្តិជំងឺវិកលចរិតហើយ ទំនងជាបានជាសះស្បើយ នោះរោគវិនិច្ឆ័យអាចជា

Bipolar Disorder

ដំណាក់កាលដែលអារម្មណ៍អ្នកជំងឺឡើងខ្លាំង Manic Episode គេអាចកំណត់រោគវិនិច្ឆ័យជំងឺទៅតាមរោគសញ្ញាដូចខាងក្រោម:

ដំណាក់កាលដែលអារម្មណ៍អ្នកជំងឺឡើងខ្លាំង Manic Episode

- កើនឡើងល្បឿននៃការនិយាយ Increase speed of talking
- អារម្មណ៍មួម៉ៅ ឆាប់មានកំហឹង Irritable mood (getting angry easily)
- ឡេះឡាស់ Agitation
- មានគំនិតយល់ថាអ្វីៗបែបអស្ចារ្យ(ហួសពីការពិត) Grand Ideas (out of keeping with reality)

Manic Depressive Disorder
(called bipolar disorder)

ជម្ងឺក្រោមបង្ហាញ Manic Depressive disorder

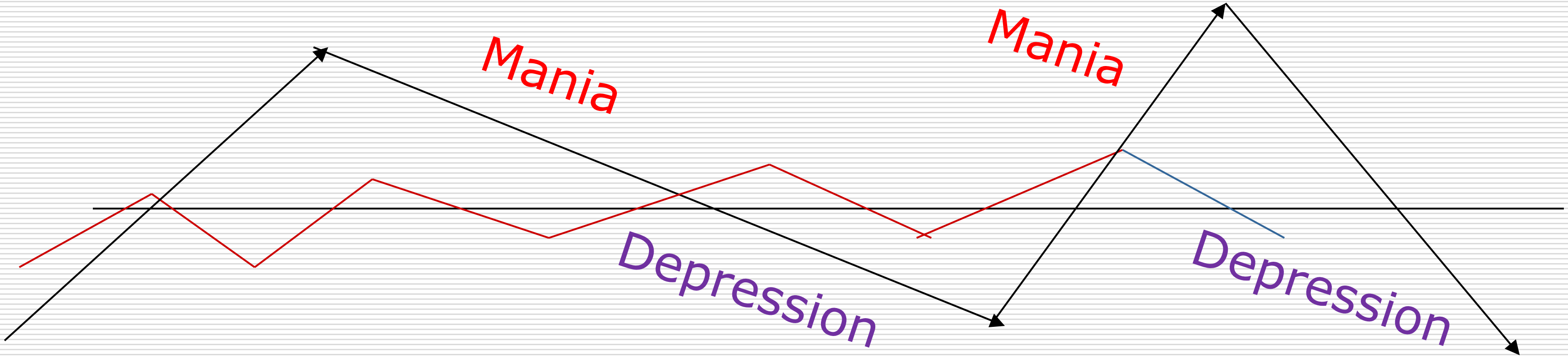

Manic Depressive Disorder

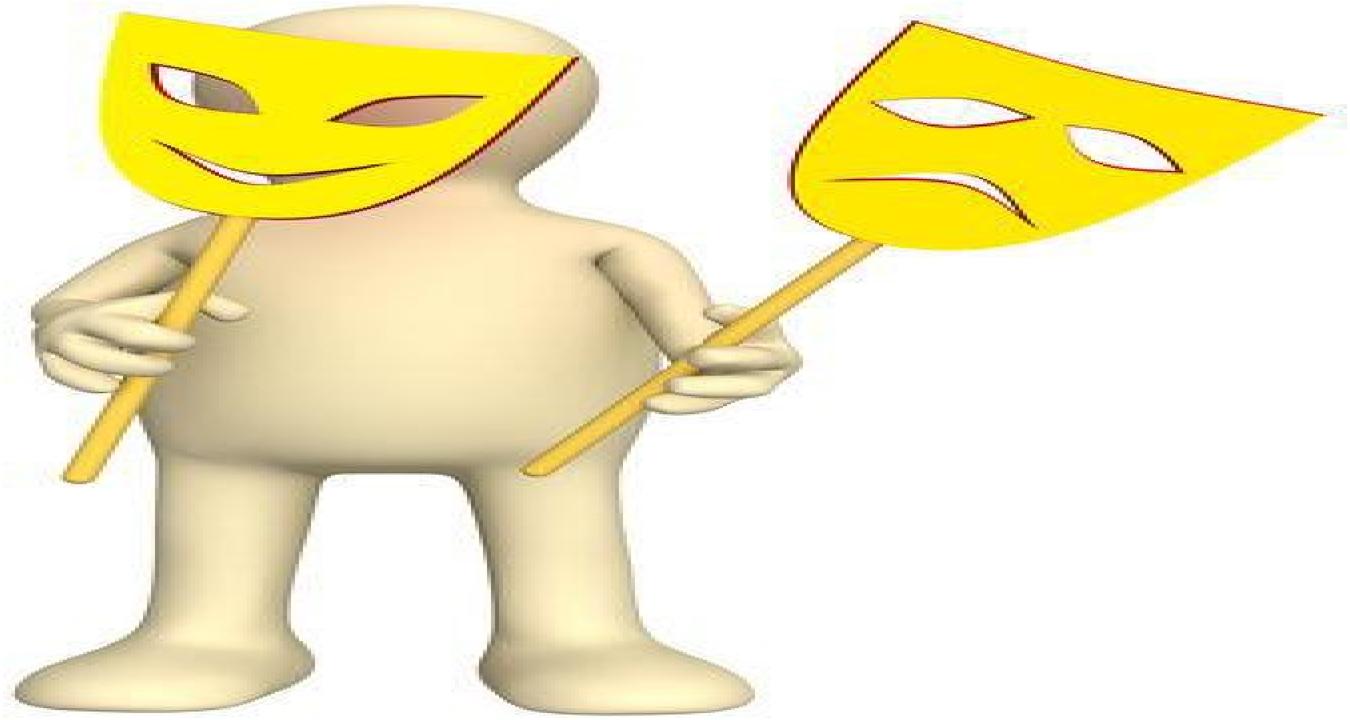

៣.កំណត់រោគវិនិច្ឆ័យការញៀនសុរា ឬគ្រឿងញៀន

បុគ្គលត្រូវមានរោគសញ្ញាយ៉ាងតិច០២(ចំណោម៩) រយៈពេល**យ៉ាងតិចជាងមួយខែ** ដូចខាងក្រោម ៖

១.ផឹកស្រា ឬប្រើថ្នាំញៀន នាំអោយមានបញ្ហា បាត់បង់ការងារ ឬមានបញ្ហាសុខភាព ដូចជា ស្បែកឡើងលឿងឬគ្រោះថ្នាក់ផ្សេងៗ

ការកំណត់រោគវិនិច្ឆ័យការញៀនសុរា ឬគ្រឿងញៀន(ត)

២.ពិបាកគ្រប់គ្រងការប្រើប្រាស់ស្រាឬគ្រឿងញៀនបើទោះជាកើតមានបញ្ហាដោយសារការប្រើប្រាស់សារធាតុទាំងនោះក្ដី

៣.ប្រើប្រាស់សុរាឬគ្រឿងញៀនជាបន្តបន្ទាប់ក្នុងមួយ ថ្ងៃ

ការកំណត់រោគវិនិច្ឆ័យការញៀនសុរាឬគ្រឿងញៀន(ត)

៤.មានអារម្មណ៍ថាឈឺ ធ្វើអ្វីមិនកើត បើមិនបាន ប្រើប្រាស់សុរា ឬគ្រឿងញៀនទេ

៥.ប្រើប្រាស់សុរាឬគ្រឿងញៀន កាន់តែកើនឡើងជា លំដាប់

វគ្គបំណងទី៥

រៀបរាប់ពីអ្វីត្រូវសួរពេលសំភាសន៍?

តើអ្វីត្រូវកត់សម្គាល់ពេលសំភាសន៍?

ក្នុងពេលសំភាសន៍អ្នកត្រូវកត់សម្គាល់ចំណុចដូចខាងក្រោម:

- ទីកម្មុខ៖ក្រៀមក្រំ ឬ ភ័យខ្លាច វាមានទំនាក់ទំនងនឹងជំងឺធ្លាក់ទឹកចិត្ត និង Schizophrenia
- មានភាពរសាប់រសល់៖អង្គុយមួយកន្លែងមិនសុខ (ទាក់ទងនឹងជំងឺវិកលចរិត ធ្លាក់ទឹកចិត្ត ញៀនស្រាឬគ្រឿងញៀន ឬ ឥទ្ធិពលមិនល្អរបស់ថ្នាំព្យាបាលជំងឺផ្លូវចិត្តខ្លះ

តើអ្វីត្រូវកត់សម្គាល់ពេលសំភាសន៍(ត)?

- មានចលនាចម្លែក ជាប់ទាក់ទងនឹងជំងឺ Schizophrenia ឬឥទ្ធិពលធ្វើទុក្ខរបស់ថ្នាំជំងឺផ្លូវចិត្តខ្លះ៖ Strange movements (Associated with Schizophrenia and as a side-effect of some psychiatric medications

តើអ្វីត្រូវកត់សម្គាល់ពេលសំភាសន៍(ត)?

- ឆ្លើយមិនត្រូវចំលើយ Irrelevant Answer ជាប់ទាក់ទងនឹងជំងឺវិកលចរិត
- និយាយយ៉ាងញាប់ A very fast rate of talking ជាប់ទាក់ទងនឹងជំងឺវិកលចរិត ពិសេសជំងឺ (Mania)

តើអ្វីត្រូវកត់សម្គាល់ពេលសំភាសន៍(ត)?

- និយាយយ៉ាងយឺត ដាប់ទាក់ទង នឹងជំងឺផ្លាក់ទឹកចិត្ត ឥទ្ធិពលមិនល្អរបស់ថ្នាំព្យាបាលជំងឺផ្លូវចិត្តខ្លះ និង Schizophrenia
- អនាម័យទូទៅ និងការថែទាំខ្លួនមិនបានល្អដាប់ទាក់ទងនឹងជំងឺធ្លាក់ទឹកចិត្ត ការញៀនស្រា ឬគ្រឿងញៀន និងជំងឺ ស្កីហ្សូប្រេនៀ Schizophrenia

អនាម័យទូទៅ និងការថែទាំខ្លួនមិនបានល្អជាប់ទាក់ទងនឹង ការញៀនស្រា ថ្នាំញៀន និងជំងឺ ស្គីហ្សូប្រេនៀ

វគ្គបំណងទី៦

រៀបរាប់ពីរបៀបធ្វើ
បទសំភាសន៍?

សំណួរ

តើអ្នកត្រូវធ្វើបទសំភាសន៍ដូចម្តេច?

តើអ្នកត្រូវធ្វើបទសំភាសន៍ដូចម្តេច?

- ស្វាគមន៍អ្នកជំងឺនិងគ្រួសារដែលមកជាមួយ
- រកកន្លែងងាយស្រួល ក្នុងការ សំភាសន៍

- Greeting the patient and their relatives
- Find out place which suitable for interviewing

តើអ្នកត្រូវធ្វើបទសំភាសន៍ដូចម្តេច(ត)?

ណែនាំខ្លួនអោយអ្នកជំងឺស្គាល់អ្នក វិជ្ជាជីវៈរបស់អ្នក និងនិយាយទៅកាន់អ្នកជំងឺថា អ្នកនឹងនិយាយពីបញ្ហាសុខភាពបច្ចុប្បន្ន របស់គាត់

introduce yourself to the person and clearly state your professional role and say that you wish to talk about the person’s recent health.

តើអ្នកត្រូវធ្វើបទសំភាសន៍ដូចម្ដេច(ត)?

ត្រូវបង្កើតទំនាក់ជាមួយអ្នកជំងឺដោយចាប់ផ្ដើមពីប្រធានបទទូទៅ

To establish rapport you can begin interview with general subject

តើអ្នកត្រូវធ្វើបទសំភាសន៍ដូចម្តេច(ត)?

បង្ហាញការអាណិតអាសូរចំពោះអ្នកជំងឺមានន័យថាដោយដាក់អារម្មណ៍របស់អ្នកនៅក្នុងអារម្មណ៍អ្នកជំងឺ ។

Empathy simply mean imaging what it must feel like to be in another person’s place.

តើអ្នកត្រូវធ្វើបទសំភាសន៍ដូចម្តេច(ត)?

មិនត្រូវប្រញាប់ប្រញាល់ដោយការមើលនាឡិកាញឹកញាប់ពេកទេ

–Do not hurry by frequently watching your watch.

តើអ្នកត្រូវធ្វើបទសំភាសន៍ដូចម្តេច(ត)?

- ផ្តល់ឧកាសអោយអ្នកជំងឺនិយាយដោយគ្មានគ្រួសារនៅក្បែរ
- កុំគិតថាអ្នកជំងឺជាមនុស្សមិនអាចទុកចិត្តបាន ដោយគាត់កំពុងមានជំងឺផ្លូវចិត្ត
- Give the patient a chance to talk without relation present.
- Never consider people “ unreliable” simply they suffer from a mental illness.

តើអ្នកត្រូវធ្វើបទសំភាសន៍ដូចម្តេច(ត)?

- ព្យាយាមនិយាយទៅកាន់ក្រុមគ្រួសារផងដែរ
  Try to speak to the relative as well.
- អ្នកជំងឺខ្លះគេបដិសេធពីជំងឺរបស់ខ្លួនឯង
  Some people with a mental illness may deny they have problem.

តើអ្នកត្រូវធ្វើបទសំភាសន៍ដូចម្តេច(ត)?

- សំឡឹងទៅអ្នកជំងឺ កំឡុងពេលសំភាសន៍

  Look at the patient during the interview

- ភ្នែកទល់ភ្នែក **Keep eye contact**
  - បែបនេះធ្វើអោយអ្នកជំងឺគិតថាអ្នកចាប់អារម្មណ៍ពីបញ្ហារបស់គាត់
  - **Can help make people feel confident that a health worker is interested in what they are saying**

តើអ្នកត្រូវធ្វើបទសំភាសន៍ដូចម្តេច(ត)?
How to conduct interview (cont)

- រក្សាភាពដាច់ដោយលែករបស់អ្នកជំងឺវាមិនអាចធ្វើបានទេប្រសិនជាមានអ្នកជំងឺរង់ចាំច្រើន។
- ស្នើអ្នកជំងឺរង់ចាំចំពោះការពិភាក្សាពីបញ្ហាផ្ទាល់ខ្លួនរហូតដល់អស់អ្នកជំងឺ

- Try to ensure privacy this may be impossible in crowded clinic.
- Ask patient to wait till the clinic less crowded.

តើអ្នកត្រូវធ្វើបទសំភាសន៍ដូចម្តេច(ត)?

- កត់ត្រានូវព័ត៌មាន ពិសេសរោគសញ្ញា សំខាន់ៗ រោគវិនិច្ឆ័យពេលបច្ចុប្បន្ន ព័ត៌មាន សំខាន់ៗដែលអ្នកជំងឺកំពុងមាន ដូចជាវិបត្តិអាពាហ៍ពិពាហ៍ប្រសិនជាមាន។

Record key information especially the main symptoms, current diagnosis and important information, such as the present of any marital problem.

វគ្គបំណងទី៧

រៀបរាប់ពីស្ថានភាពពិសេសក្នុងការប៉ាន់ប្រមាណ

ស្ថានភាពពិសេសក្នុងការប៉ាន់ប្រមាណ

- ការប៉ាន់ប្រមាណអ្នកជំងឺដែលមិនព្រមនិយាយ
- ការប៉ាន់ប្រមាណបញ្ហារាងកាយបុគ្គលដែលមានជំងឺផ្លូវចិត្ត
- ការប៉ាន់ប្រមាណបុគ្គលម្នាក់តាមទូរស័ព្ទ
- ការប៉ាន់ប្រមាណបុគ្គលដែលមានគ្រួសារនៅក្បែរ

ការប៉ាន់ប្រមាណអ្នកជំងឺដែលមិនព្រមនិយាយ

- អ្នកជំងឺដែលមិនព្រមនិយាយអាចបណ្តាលពី៖

  - គេនាំគាត់មកមន្ទីរពេទ្យ
  - អ្នកជំងឺបារម្ភថា គេនឹងមានឈ្មោះថាជាអ្នកជំងឺផ្លូវចិត្ត
- អ្នកជំងឺមានការសង្ស័យពីគោលបំណងនៃការជួយ

ការប៉ាន់ប្រមាណអ្នកជំងឺដែលមិនព្រមនិយាយ (ត)

- ក្នុងករណីបែបនេះ ត្រូវចំណាយពេលវេលាអោយបានច្រើនជាមួយអ្នកជំងឺ។ប្រសិន
- ប្រសិនជាអាច ស្នើអោយបងប្អូនស្ថិតនៅឆ្ងាយពីការសន្ទនា
- មិនគម្រាមអ្នកជំងឺដោយនិយាយថាមិនមានពេលគ្រប់គ្រាន់ទេ

ការប៉ាន់ប្រមាណអ្នកជំងឺដែលមិនព្រមនិយាយ (៣)

- គប្បីនិយាយទៅកាន់អ្នកជំងឺថាអ្នកចាប់អារម្មណ៍ពីបញ្ហារបស់គាត់
- ប្រសិនអ្នករវល់នឹងការងារអ្វីមួយ អ្នកត្រូវប្រាប់គាត់ថា អ្នកនឹងវិលមកជួបគាត់វិញនៅពេលក្រោយ ដើម្បីពិភាក្សាអ្វីដែលគាត់ចង់និយាយបន្ត

ការប៉ាន់ប្រមាណបញ្ហារាងកាយបុគ្គលដែលមានជំងឺផ្លូវចិត្ត

- បុគ្គលដែលធ្លាប់មានបញ្ហាផ្លូវចិត្តស្រាប់តែពេលមកជួបជាលើកទី២ គាត់មានបញ្ហាថ្មីមួយទៀត
  ដូចជា ឈឺក្បាល
- ជារឿយៗបុគ្គលិកសុខាភិបាលនឹងសន្និដ្ឋានថាការត្អូញត្អែរគ្រាន់តែជារោគសញ្ញាថ្មីមួយទៀតនៃជំងឺផ្លូវចិត្តតែប៉ុណ្ណោះ
- ការគិតបែបនេះ ជាការមើលរំលងទៅលើបញ្ហារាងកាយរបស់អ្នកជំងឺ

ការប៉ាន់ប្រមាណបញ្ហារាងកាយបុគ្គលដែលមានជំងឺផ្លូវចិត្ត (ត)

- វាជាការចាំបាច់ដែលអ្នកត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ដល់សុខភាពរាងកាយរបស់អ្នកជំងឺផ្លូវចិត្តផងដែរ
- អ្នកគួរចាំថា អ្នកជំងឺផ្លូវចិត្ត អាចមិនយកចិត្តទុកដាក់ដល់សុខភាពរាងកាយរបស់ខ្លួនទេ

ប្រសិនចាំបាច់អ្នកគប្បីពិនិត្យរកមើលបញ្ហារាងកាយបុគ្គលទាក់ទងនឹង:

- ការប្រើប្រាស់សុរា ឬគ្រឿងញៀន
- ស្រ្តីដែលរងនូវអំពើហឹង្សាឬ ការចាប់រំលោភ
- ភាពច្របូកច្របល់ និងច្រួលច្រាលជារឿយៗ បណ្តាលពីបញ្ហារាងកាយ
- អាកប្បកិរិយាខុសប្រក្រតីចំពោះមនុស្សចាស់

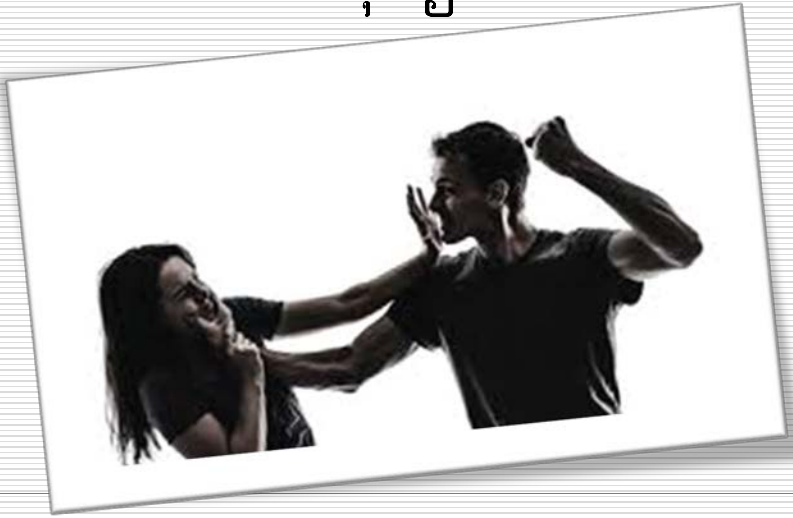

ការប៉ាន់ប្រមាណបុគ្គលម្នាក់តាមទូរស័ព្ទ

- បុគ្គលមនុស្សមួយចំនួនអាចទូរស័ព្ទមកដើម្បីសុំយោបល់
- ធ្វើអោយចំណេញពេលសម្រាប់អ្នកនិងអ្នកទូរស័ព្ទមក
- អ្នកទូរស័ព្ទអាចមានបញ្ហាផ្លូវចិត្តដូចជា៖

ការប៉ាន់ប្រមាណបុគ្គលម្នាក់តាមទូរស័ព្ទ(ត)

- មនុស្សដែលចង់ស្លាប់
- ក្មេងដែលត្រូវការអោយជួយ
- បុគ្គលដែលស្រវឹងនិងវង្វេងវង្វាន់
- បុគ្គលមានកំហឹងនិងបង្កទុក្ខទោស

ការប៉ាន់ប្រមាណបុគ្គលម្នាក់តាមទូរស័ព្ទ(ត)

- អ្នកមិនត្រូវផ្តល់យោបល់ឬការលើកបញ្ជាក់បញ្ហាណាមួយដែលមិនទាន់ច្បាស់តាមទូរស័ព្ទ
- សួរឈ្មោះរបស់គេ អាយុ អាស័យដ្ឋាន និងទូរស័ព្ទ មកពីណា?
- បើសិនជាបុគ្គល និងអ្នកមិនអាចពិភាក្សាតាមទូរស័ព្ទបានអោយគាត់មកជួបនៅកន្លែងពិគ្រោះជំងឺ

ការប៉ាន់ប្រមាណបុគ្គលម្នាក់ដែលមានគ្រួសារនៅក្បែរ

- ក្រុមគ្រួសារគឺជាកត្តាសំខាន់ក្នុងការប៉ាន់ប្រមាណនិងព្យាបាលជំងឺផ្លូវចិត្ត
- អ្នកគួរថ្លឹងថ្លែងវត្តមានគ្រួសារក្នុងការប៉ាន់ប្រមាណ
- ជាគោលការណ៍ត្រូវនិយាយជាមួយអ្នកជំងឺអោយបានយ៉ាងតិចម្តងដង

ការប៉ាន់ប្រមាណបុគ្គលដែលមានគ្រួសារនៅក្បែរ (ត)

- ក្នុងការសំភាសន៍ជាមួយអ្នកជំងឺអ្នកនឹងបានដឹងពីទំនាក់ទំនងក្នុងគ្រួសារ និងភាពតានតឹងផ្លូវចិត្តដែលអាចកើតមាន
- អ្នកត្រូវមានការប្រុងប្រយ័ត្ន ដោយមិនត្រូវពិភាក្សាបញ្ហាណាមួយដែលអ្នកជំងឺស្នើអោយរក្សាការសំងាត់

ការប៉ាន់ប្រមាណបុគ្គលដែលមានគ្រួសារនៅក្បែរ (ត)

- ក្នុងករណីអ្នកជំងឺមានជំងឺផ្លូវចិត្តធ្ងន់ធ្ងរឬមានបញ្ហាគ្រឿងញៀន បងប្អូនអាចជាអ្នកផ្តល់ព័ត៌មានចាំបាច់សម្រាប់ ជួយដល់ការធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ
- បងប្អូនអ្នកជំងឺក៏អាចតាមដានស្ថានភាពសុខភាព និងលើកទឹកចិត្តអ្នកជំងឺក្នុងការប្រើថ្នាំដែលគ្រូពេទ្យផ្តល់អោយ

ឯកសារសំអាង Reference

ទីណាគ្មានវេជ្ជបណ្ឌិត ឯកទេសវិកលវិទ្យា ទំព័រ ៣៣-៤៤

Where there is no Psychiatrist.

Page 33-44 by Vigram Patel.

Pictures used in this unit taken from differences sources (WHO, FB...)